

11.45 h Miquela Sacarès. «Prèdiques, disputes i controvèrsies. Les iconografies de Ramon Llull al nord d'Àfrica».

En el repertori iconogràfic sobre les estades de Llull al nord d'Àfrica els episodis més rellevants són les prèdiques, les disputes amb Hamar i els altres savis musulmans, l'empresonament i la lapidació. A partir de models iconogràfics d'altres sants i de les fonts escrites, principalment la *Vida coetània* i altres biografies de Llull, s'estudien pintures i gravats dels segles xv al xx, tenint en compte la fita que representen les dues làmines del *Breviculum* que il·lustren els viatges de Tunis i Bugia.

La sessió de divendres 10 de maig tindrà lloc a la sala Gabriel Oliver de l'edifici Josep Carner (planta -1) de la Facultat de Filologia de la UB, a l'Edifici Històric de la UB a la plaça de la Universitat (entrada pel carrer d'Aribau). L'actuació musical tindrà lloc a l'aula capella de la UB, a la planta baixa del Pati de Lletres.

La sessió de dissabte 11 de maig tindrà lloc a l'aula 1 de la Facultat de Filosofia de la URL, carrer de la Diputació, 231.

L'assistència a les Jornades és gratuïta però les places són limitades i, per tant, la inscripció prèvia és imprescindible. S'estendran acreditacions d'assistència a tots els assistents que ho desitgin.

Inscripció presencial

Secretaria de la Facultat de Filosofia (URL)
Carrer de la Diputació, 231
08007 Barcelona
Tel.: 934 534 338
(de dilluns a divendres, d'11 a 13 h;
dilluns, dimarts i dimecres, de 17 a 19 h)

Inscripció en línia

Envieu un correu electrònic a aulalulliana@gmail.com amb el nom i els cognoms, el número de DNI, l'adreça postal, l'adreça electrònica i un telèfon de contacte.

Informació

<http://aulalulbcn.narpan.net>

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

 **Facultat de
Filosofia**
Universitat Ramon Llull

 Universitat de Barcelona
Facultat de Filologia

 **FACULTAT DE TEOLOGIA
DE CATALUNYA**

Aula Lulliana de Barcelona

VII Jornades Acadèmiques Interdisciplinàries

10 i 11 de maig de 2013

Ramon Llull i la disputa interreligiosa

En el 750è aniversari de la Disputa de Barcelona (1263)

Entre el 20 i el 24 de juliol de 1263, enguany farà exactament 750 anys, va tenir lloc a Barcelona, en presència del rei Jaume I, una disputa religiosa organitzada per Ramon de Penyafort entre fra Pau Cristià, jueu convers i dominicà, i Mošé ben Nahman (conegut també com a Nahmànides o Bonastruc de Porta), un destacat intel·lectual jueu gironí, rabí, filòsof, metge, cabalista i comentarista bíblic. L'esdeveniment va tenir un notable ressò, just en el moment en què situem la conversió de Ramon Llull a una vida plenament dedicada a la difusió de la fe. El beat Ramon planteja la seva activitat apologètica en gran part com a reacció a un sistema de disputació amb els no cristians abocat al diàleg de sords: «Disputar per autoritats no ha repòs», diu als *Proverbis de Ramon* (1296). Les Jornades Acadèmiques Interdisciplinàries de l'Aula Lulliana de Barcelona per a l'any 2013 centren la seva atenció en la Disputa de Barcelona, en les disputes religioses a l'Edat Mitjana i en l'aportació de Ramon Llull a aquestes polèmiques.

Divendres, 10 de maig de 2013

Edifici Josep Carner – Sala Gabriel Oliver (planta -1) – Facultat de Filologia (UB)

16.30 h Obertura de les Jornades a càrrec d'Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya i president de torn de l'Aula Lulliana de Barcelona.

17 h Manuel Forcano (hebraïsta, traductor, poeta). «La Disputa de Barcelona de 1263: no només una guerra de paraules».

En el marc d'un segle XIII en què l'Església accentuarà la pressió sobre les comunitats jueves europees per separar-les, arruïnar-les i humiliar-les físicament i intel·lectual, se succeiran diverses disputes públiques com la de París de 1240 o la de Barcelona de 1263. A partir de la humiliació dels fonaments teològics de la fe judaica, les autoritats eclesiàstiques, ajudades aleshores pel zel dels nous ordes mendicants, feren efectiu el setge que estrenyia més el nus on vivien cada cop més asfixiades unes comunitats jueves empeses a la conversió. No va ser tan sols una guerra de paraules.

18 h Pausa i cafè.

18.30 h Joan Santanach (Centre de Documentació Ramon Llull, UB). «Art i estratègia en les disputes nord-africanes de Ramon Llull».

Al llarg de la seva vida com a «procurador dels infidels», Ramon Llull va dur a terme tres missions al nord d'Àfrica amb l'objectiu de convertir els musulmans al cristianisme. En les seves disputes religioses, Llull assaja un nou mètode de persuasió, basat en l'Art, en el qual, partint de determinats punts d'encontre, justifica mitjançant raons necessàries la superioritat dels dogmes cristians.

19.30 h Lúdia Pujol (veu, guió i direcció) i Pau Figueres (guitarra). «Treballs i plaers d'amor». Aula capella de la Facultat de Filologia (UB). Música i cançons cristianes, musulmanes i sefardites dels segles XIII i XIV.

Dissabte, 11 de maig de 2013

Aula 1 – Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull

10 h Ryan Szpiech (University of Michigan). «La Disputa de Barcelona como punto de inflexión».

A la Disputa de Barcelona de 1263 apareix per primer cop un argument inusual: que els textos de la tradició jueva postbíblica —tant rabínic com medievals— donen proves que Jesús era el Messies. Aquest argument, desenvolupat més detalladament en l'obra del dominic català Ramon Martí (segona meitat del segle XIII) i del convers castellà Abner de Burgos / Alfons de Valladolid (primera meitat del segle XIV), reflecteix un mètode d'argumentació alternatiu al debat racional i sistemàtic de l'Art lulliana basat en proves lògiques de la fe cristiana en comptes d'autoritats textuals. S'hi observa a més un nou paper per a l'autor convers, la veu del qual serveix com a testimoni en el debat sobre l'autenticitat dels textos esmentats, establint així un patró retòric seguit per diversos autors als segles XIV i XV. Per tots aquests motius, la Disputa de Barcelona constitueix un punt d'inflexió en el desenvolupament de la polèmica cristiana de la plena Edat Mitjana i un moment clau en el pensament dominic als segles XIII i XIV, que es desenvolupa en contrast amb l'obra polèmica de Ramon Llull.

11.15 h Pausa i cafè.